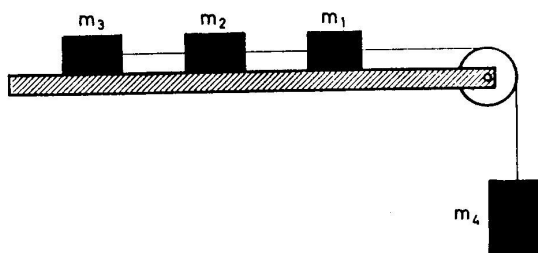

1. Тело се креће равномерно убрзано и прелази два узастопна једнака дела пута, сваки по $l = 15$ m, за $t_1 = 2$ s и $t_2 = 1$ s. Одредити убрзање тела и почетну брзину тела на почетку првог дела пута.
2. Тело прелази прву трећину пута константном брзином $v_1 = 40$ m/s, а другу трећину равномерно успорено тако да се брзина смањила на $v_2 = 30$ m/s, док се на последњој трећини тело се креће равномерно успорено и зауставља се на крају пута. Наћи средњу брзину тела на целом путу.
3. Два тела су започела равномерно убрзана кретања, дуж истог правца, из исте тачке и то тако да је друго тело кренуло после првог са кашњењем Δt . Почетна брзина и убрзање првог тела су $v_{01} = 0$ m/s, $a_1 = 2$ m/s², а почетна брзина и убрзање другог тела су $v_{02} = 25$ m/s, $a_2 = 3$ m/s². После $t_2 = 40$ s друго тело је сустигло прво, рачунато од поласка другог тела. Наћи време кашњења Δt другог тела у односу на прво.
4. На глаткој хоризонталној површини постављена су тела маса m_1 , m_2 и m_3 , везана нитима једно с другим, као што показује слика. За тело m_1 привезано је четврто тело помоћу нити која је пребачена преко котура. Наћи интензитете сила затезања свих нити T_1 , T_2 и T_3 . Нити сматрати нерастегљивим и занемарљиве масе. Силу трења и масу котура занемарити.
5. Маса лифта и терета у њему износи $m = 4t$. Он се спушта константном брзином $v_0 = 4$ m/s. Колики је најкраћи пут на којем се лифт сме зауставити, ако сајла којом је он везан може издржати максималну силу интензитета $F_{\max} = 80$ kN. [Млади физичар, посебна свеска] ($g = 10$ m/s²)

Сваки задатак носи 20 поена.

Задатке припремио: др Иван Манчев

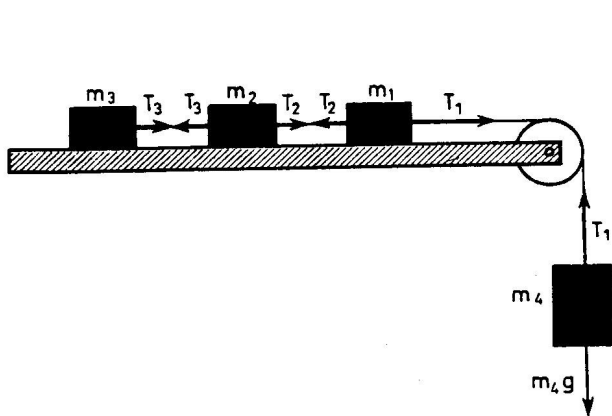
Рецензент: др Драган Гајић

Председник комисије: др Надежда Новаковић

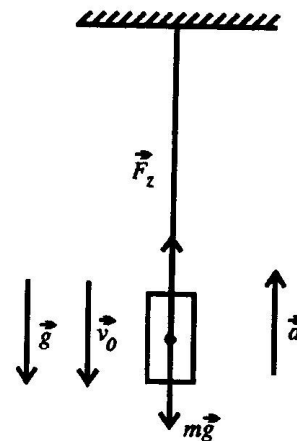
Свим такмичарима желимо успешан рад!

1. На основу релација $l = v_0 t_1 + at_1^2 / 2$ (4п.), $l = (v_0 + at_1)t_2 + at_2^2 / 2$ (6п.) добија се $a = \frac{2l(t_1 - t_2)}{t_1 t_2 (t_1 + t_2)} = 5m/s^2$ (5п.),
 $v_0 = \frac{2l - at_1^2}{2t_1} = \frac{l(t_2^2 + 2t_1 t_2 - t_1^2)}{t_1 t_2 (t_1 + t_2)} = 2,5m/s$ (5п.).
2. Прву трећину пута тело прелази за време $t_1 = s/(3v_1)$ (3п.), на другом делу пута средња брзина је $v_{2s} = (v_1 + v_2)/2$ (3п.) тако да други део пута тело прелази за време $t_2 = s/(3v_{2s}) = 2s/[3(v_1 + v_2)]$ (3п.), на последњој трећини средња брзина је $v_{3s} = v_2/2$ (3п.), а потребно време $t_3 = s/(3v_{3s}) = 2s/(3v_2)$ (3п.). Тражена средња брзина на целом путу је $v_{sr} = \frac{s}{t_1 + t_2 + t_3} = \frac{3}{1/v_1 + 2/(v_1 + v_2) + 2/v_2} = 24,95m/s$ (5п.). Задатак може и графички да се реши.
3. Пређени путеви за тела су $s_1 = a_1 t_1^2 / 2$ (3п.), $s_2 = v_{02} t_2 + a_2 t_2^2 / 2$ (3п.) где се индекси 1 и 2 односе на прво и друго тело редоследно. Према услову задатка је $t_1 = t_2 + \Delta t$ (4п.). Изједначавањем $s_1 = s_2$ (2п.) добијамо $\Delta t = \sqrt{t_2(2v_{02} + a_2 t_2)} / a_1 - t_2 = 18,31s$ (8п.).
4. Силе које делују на тела дуж правца њиховог кретања означене су на слици. Једначине кретања за сва четири тела имају облик $m_1 a_1 = T_1 - T_2$ (3п.), $m_2 a_2 = T_2 - T_3$ (3п.), $m_3 a_3 = T_3$ (3п.), $m_4 a_4 = m_4 g - T_1$ (3п.). Пошто су нити нерастегљиве $a_1 = a_2 = a_3 = a_4 = a$. Сабирањим све четири једначине добијамо убрзање $a = \frac{m_4 g}{m_1 + m_2 + m_3 + m_4}$ (2п.), а за интензитете сила затезања добијамо $T_1 = (m_1 + m_2 + m_3)a$, (2п.), $T_2 = (m_2 + m_3)a$ (2п.) и $T_3 = m_3 a$ (2п.).
5. По другом Њутновом закону резултујућа сила даје лифту убрзање или успорење a . Ову силу чине две компоненте (слика 2) сила теже mg и сила затезања F_z , одатле следи $ma = F_z - mg$ (4п.). Из једначине $v^2 = v_0^2 - 2as$ (4п.) добијамо успорење $a = v_0^2 / (2s)$ (3п.), јер је $v = 0$ (1п.). Заменом израза за a у прву једначину, добијамо $s = \frac{mv_0^2}{2(F_z - mg)}$ (4п.). Из тога следи $s_{\min} = \frac{mv_0^2}{2(F_{z\max} - mg)} = 0,8m$ (4п.).

Слика 1

Слика 2